

LỚP HỌC TRỰC TUYẾN – NGỮ VĂN 8

**Tiết 23: TÓM TẮT VĂN BẢN TỰ SỰ VÀ
LUYỆN TẬP TÓM TẮT VĂN BẢN TỰ SỰ**

(KK HS tự đọc)

HƯỚNG DẪN GHI BÀI

Các em sẽ ghi bài những
nội dung hoặc những chỗ
có biểu tượng bàn tay
cầm cây viết nhé!

I. Thế nào là tóm tắt văn bản tự sự

Tự sự: là phương thức trình bày một chuỗi các sự việc, sự việc này dẫn đến sự việc kia, cuối cùng dẫn đến một kết thúc, thể hiện một ý nghĩa.

Ví dụ: Văn bản Thánh Gióng

***/CÁC SỰ VIỆC CHÍNH**

1. Sự ra đời kì lạ của Gióng.
2. Thánh Gióng biết nói và nhận nhiệm vụ đi đánh giặc.
3. Thánh Gióng lớn nhanh như thổi.
4. Thánh Gióng vươn vai thành tráng sĩ, ra trận đánh giặc.
5. Thánh Gióng đánh tan giặc.
6. Thánh Gióng lên núi, cởi bỏ áo giáp sắt bay về trời.
7. Vua lập đền thờ phong danh hiệu.
8. Những dấu tích còn lại của Thánh Gióng.

I. Thế nào là tóm tắt văn bản tự sự

VĂN BẢN TÓM TẮT

Vào đời Hùng Vương thứ 6, ở làng Gióng có một gia đình rất phúc đức. Họ ao ước có một đứa con. Một hôm bà ra đồng thấy một vết chân to ướm thử. Về nhà thu thai 12 tháng sinh ra cậu bé. Lên ba tuổi vẫn không biết nói, cười, biết đi. Lúc bấy giờ, nước ta bị giặc Ân xâm lược. Vua cho sứ giả đi rao tìm người tài giỏi ra giúp nước. Nghe tiếng sứ giả cậu bỗng cất tiếng nói, xin vua rèn ngựa sắt, nón sắt, roi sắt để đánh giặc. Bỗng Gióng lớn nhanh như thổi, vươn vai thành tráng sĩ, đánh tan quân giặc. Đuổi xong giặc Ân chàng cưỡi ngựa bay lên trời. Vua Hùng phong là Phù Đổng Thiên Vương, lập miếu thờ ngay ở quê nhà. Hiện nay những vết tích của Gióng vẫn còn.

? Thế nào là tóm tắt văn bản tự sự? Suy nghĩ và lựa chọn câu trả lời đúng nhất trong các câu sau? Giải thích vì sao em chọn đáp án đó?

A. Ghi lại đầy đủ mọi chi tiết của văn bản tự sự.

B. Ghi lại một cách ngắn gọn, trung thành những nội dung chính của văn bản tự sự.

C. Kể lại một cách sáng tạo nội dung của văn bản tự sự

D. Phân tích nội dung, ý nghĩa và giá trị của văn bản tự sự.

~~✎~~ I. Thế nào là tóm tắt văn bản tự sự

Tóm tắt văn bản tự sự là dùng lời văn của mình trình bày một cách ngắn gọn nội dung chính(bao gồm sự việc tiêu biểu và nhân vật quan trọng) của văn bản đó.

~~✎~~ II. Cách tóm tắt văn bản tự sự

~~✎~~ 1. Những yêu cầu đối với văn bản tóm tắt.

? So sánh văn bản tóm tắt trên với văn bản gốc các em đã được học ở lớp 6 về: độ dài, lời văn, số lượng nhân vật, sự việc...

Văn bản tóm tắt:

Vua Hùng thứ mười tám có một người con gái đẹp tên là Mị Nương. Nhà vua muốn kén một chàng rể xứng đáng. Sơn Tinh và Thủy Tinh cùng đến một lúc cầu hôn. Cả hai người đều có tài, vua Hùng không biết gả con cho ai, bèn ra điều kiện thách đố để dễ bề lựa chọn. Sơn Tinh thắng cuộc, cưới Mị Nương rồi đưa về núi. Thủy Tinh tức giận dâng nước đánh Sơn Tinh nhưng bị thua. Từ đó hàng năm Thủy Tinh dâng nước đánh Sơn Tinh nhưng đều thất bại.

- Độ dài: *Ngắn hơn nhiều.*
- Lời văn: *Lời của người tóm tắt chứ không trích nguyên văn từ văn bản STTT.*
- Số lượng nhân vật, sự việc: *Ít hơn trong tác phẩm.*

~~✍~~ II. Cách tóm tắt văn bản tự sự

~~✍~~ 1. Những yêu cầu đối với văn bản tóm tắt.

- Văn bản tóm tắt cần phản ánh trung thành nội dung của văn bản được tóm tắt.
- Đáp ứng đúng mục đích và yêu cầu cần tóm tắt.
- Đảm bảo tính hoàn chỉnh và tính cân đối.

? Từ đó, em hãy cho biết các yêu cầu đối với một văn bản tóm tắt?

~~2.~~ 2. Các bước tóm tắt văn bản.

- B1: Đọc kĩ để hiểu đúng chủ đề văn bản.
- B2: Xác định nội dung chính cần tóm tắt.
- B3: Sắp xếp các nội dung ấy theo một thứ tự hợp lí.
- B4: Viết thành văn bản tóm tắt bằng lời văn của mình

? Muốn tóm tắt được một văn bản, theo em phải làm những việc gì? Những việc ấy được thực hiện theo trình tự nào?

III. LUYỆN TẬP

Bài 1. (sgk/61) 1. Tóm tắt truyện ngắn “Lão Hạc” của Nam Cao

Em hãy chọn và sắp xếp các ý theo trình tự hợp lí rồi tóm tắt văn bản Lão Hạc từ 10 đến 12 dòng.

*** Sắp xếp lại các ý trong truyện ngắn “Lão Hạc” của Nam Cao**

- 1. Lão Hạc có một người con trai , một mảnh vườn và một con chó vàng.**
- 2. Con trai Lão Hạc đi phu đồn điền cao su , lão chỉ còn lại “ cậu Vàng”.**
- 3. Vì muốn để lại mảnh vườn cho con , lão phải bán con chó.**
- 4. Lão ân hận day dứt vì đã lừa “cậu Vàng”**
- 5. Cuộc sống mỗi ngày một khó khăn , lão kiếm được gì ăn nấy và bị ốm một trận khủng khiếp.**
- 6. Lão mang tiền dành dụm được gửi ông giáo và nhờ ông trông coi mảnh vườn.**
- 7. Một hôm lão xin Binh Tư ít bả chó.**
- 8. Ông giáo rất buồn khi nghe Binh Tư kể chuyện ấy.**
- 9. Lão bỗng nhiên chết - cái chết thật dữ dội.**
- 10. Cả làng không hiểu vì sao lão chết, trừ Binh Tư và ông giáo.**

Tóm tắt văn bản Lão Hạc từ 10 đến 12 dòng

"Lão Hạc có một người con trai, một mảnh vườn và một con chó vàng. Con trai lão Hạc đi đồn điền cao su, lão chỉ còn lại cậu Vàng. Vì muốn để lại mảnh vườn cho con, lão phải bán con chó, mặc dù hết sức buồn bã và đau xót. Lão mang tất cả tiền dành dụm được gửi ông giáo và nhờ trông coi mảnh vườn. Cuộc sống mỗi ngày một khó khăn, lão kiếm được gì ăn nấy và từ chối những gì ông giáo giúp. Một hôm, lão xin Binh Tư một ít bả chó, nói là để giết con chó hay đến vườn, làm thịt và rủ Binh Tư cùng uống rượu. Ông giáo rất buồn khi nghe Binh Tư kể chuyện ấy. Nhưng rồi bỗng nhiên lão chết - cái chết thật dữ dội. Cả làng không hiểu vì sao lão chết, chỉ có Binh Tư vào ông giáo hiểu."

Bài 2.(sgk/62) Tóm tắt đoạn
trích “Tức nước vỡ bờ”

Nêu các sự việc tiêu biểu, các nhân vật quan trọng và tóm tắt đoạn trích “Tức nước vỡ bờ” từ 10 đến 12 dòng.

Nhân vật quan trọng: Chị Dậu, anh Dậu, Cai Lệ, người nhà lí trưởng.

Nội dung chính: Chị Dậu chăm sóc chồng và chống trả bọn Cai Lệ và người nhà lí trưởng.

- Chị Dậu chăm sóc chồng ốm nặng.
- Cai Lệ và người nhà Lí trưởng vào quất tháo đòi sưu, định bắt anh Dậu.
- Chị Dậu hạ mình van xin nhưng chúng vẫn cố tình hành hạ cả chồng chị lẫn bản thân chị.
- Bị dồn vào đường cùng để bảo vệ chồng, chị đã vùng lên chống trả.
- Chị đã quật ngã hai tên tay sai.

Tóm tắt đoạn trích “*Tức nước vỡ bờ*” từ 10 đến 12 dòng

Anh Dậu vừa được tha về, người ốm yếu, vừa bung bát cháo lên miệng thì cai lệ và người nhà Lý trưởng ập đến đòi bắt trói anh vì thiếu suất sưu của người em trai đã chết. Lo cho chồng, chị Dậu van xin nhưng càng van xin chúng càng quát tháo, đánh vào ngực chị và sẵn sỏ nhảy vào để trói anh Dậu. Chị Dậu nghiến răng giận dữ, túm cổ cai lệ, nó ngã chổng quèo. Tên người nhà Lý trưởng cũng bị chị túm tóc và ngã nhào ra thêm. Anh Dậu can nhưng chị vẫn không nguôi cơn giận “Thà ngồi tù. Để chúng làm tình làm tội mãi thế, tôi không chịu được”.

Củng cố

Hãy nêu những lưu ý khi tóm tắt văn bản tự sự.

Muốn tóm tắt văn bản tự sự, cần đọc kỹ để hiểu đúng chủ đề văn bản, xác định nội dung chính cần tóm tắt, sắp xếp các nội dung ấy theo một trình tự hợp lí, sau đó viết thành một văn bản tóm tắt.

Dặn dò :

- Học thuộc ghi nhớ SGK/61, làm bài tập còn lại.
- Chuẩn bị bài : Phần I bài Tìm hiểu chung về văn bản thuyết minh, Phần I.2 bài Phương pháp thuyết minh, phần I.2, phần II Bài Đề văn TM và cách làm BV thuyết minh.